ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИ ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ

М.С. ВЛАДИМИРОВА, ст. викладач, О.С. БЕЗДІТКО
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

В умовах стрімкого погіршення економічної ситуації та загального погіршення соціально-економічного стану населення все більшої актуальності в питаннях управління розвитком регіонів набуває використання підходів сталого розвитку.

Визначення терміну «Сталий розвиток» - питання не одного століття. Згідно з доповіддю ООН «Про розвиток людського потенціалу» в 1994 р. в універсальній редакції концепції сталого розвитку, сталим розвитком визначається такий розвиток, коли за умов досягнутого стійкого економічного зростання забезпечується справедливий розподіл його результатів, розвиток людського потенціалу та реалізація прав жінок, збереження та відновлення довкілля для сучасного та наступних поколінь [1, с. 5]. Тобто дана концепція передбачає формування та реалізацію комплексної стратегії розвитку регіону з урахуванням екологічної, економічної та соціальної складових.

На думку ряду вчених головними передумовами реалізації сталого розвитку є наступні: поширення у масовій свідомості глибокого розуміння взаємозв'язку між людиною, людством та природою, а також фундаментальних основ стійкого розвитку відкритих стаціонарних систем; визначення напрямів зміни сутності людини як особистості, перетворення її з об'єкту у суб'єкт глобального розвитку; формування глобальних, національних, місцевих стратегій сталого розвитку за умов економічного зростання та забезпечення основних потреб людей; суттєве зменшення споживання ресурсів; віднаходження джерел фінансування економічних, екологічних, соціальних, політичних та інших перетворень, особливо для країн, що розвиваються; створення нормативно-правової та інституційної бази сталого розвитку; створення та удосконалення національних та міжнародних систем моніторингу щодо ефективності реалізованих заходів та корегування програм розвитку; розгортання масової соціальної мобілізації на користь програм сталого розвитку; забезпечення скоординованого у масштабах усього світу наукового опрацювання проблем та супроводу практичних дій щодо реалізації концепції сталого розвитку [2, с. 29].

Оскільки Україна рухається до європейської інтеграції, прагне забезпечити процеси співпраці з країнами світового співтовариства та пошуку власного місця у глобальному співтоваристві, необхідним є скорочення незбалансованості регіонального розвитку, значної диспропорції в розвитку регіонів в цілому і окремих територій в рамках регіону.

Ситуація значного наростання протистояння регіонів, регіональних інтересів, територіальних громад в Україні викликала бажання різних політичних сил отримати перевагу в конкурентній боротьбі за рахунок

регіональних розбіжностей. Посилення міжрегіональних зв'язків в країні, наряду із покращенням економічних показників розвитку, сприятиме і поступовому нівелюванню вказаних суспільних проблем.

Виділимо основні недоліки існуючої системи державного управління соціально-економічним розвитком регіонів за О. В. Іванченко: нераціональна система органів виконавчої влади на центральному рівні; незавершеність трансформації Кабінету Міністрів України в політичний орган; невизначеність статусу міністрів і неефективна діяльність міністерств; надмірна централізація влади; недосконала організація публічної влади на регіональному рівні; недорозвиненість системи місцевого самоврядування; нераціональна побудова системи адміністративно-територіального устрою; низька ефективність функціонування інститутів державної та муніципальної служби; відсутність партнерських засад у відносинах особи з органами публічної влади [3, с. 160].

Необхідним є використання системи основних заходів державного управління регіональним розвитком з урахуванням засад концепції сталого розвитку та особливостей сучасного стану регіонального розвитку в нашій державі:

– зниження диспропорції між регіонами та забезпечення збалансованості регіонального розвитку за рахунок стимулювання депресивних регіонів, пошук джерел фінансування або ж альтернатив для забезпечення стабільного функціонування;

– подолання економічного спаду, пов’язаного із суспільною, політичною і економічною кризою в нашій державі задля забезпечення ефективної діяльності кожного регіону;

– зниження впливу сформованих в суспільстві стереотипів щодо глибини та гостроти існуючих протиріч між окремими регіонами нашої держави в соціальній, культурній, політичній та економічній сферах;

– забезпечення певного рівня самостійності регіонів в управлінні питаннями власного розвитку за рахунок збільшення бюджетних надходжень та створення окремих Законів щодо збільшення повноважень в управлінні власним розвитком;

– підтримка та стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку економіки для стабілізації економічної ситуації та створення потенціалу для конкурентоспроможності та зростання економіки в нових умовах.

Отже, при формуванні особливої системи регулювання регіонального розвитку держави необхідним є дотримання принципів комплексності і системності, а також врахування основних заходів державного управління регіональним розвитком для забезпечення зростання добробуту населення, створення належного рівня і умов життя як для наших сучасників, так і для прийдешніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Бодров В. Г. Інноваційно-інвестиційна модель сталого розвитку національної економіки : навч.-метод. матеріали / В. Г. Бодров, В. О. Гусєв, В. Ф. Мартиненко. – К. : НАДУ, 2009. – 60 с.

2. Сучасний соціально-політичний та гуманітарний розвиток регіону : наук. розробка / авт. кол. : З. В. Балабаєва (наук. кер.), Б. Ю. Ростіянов, І. Л. Росколотько та ін. – К. : НАДУ, 2008. – 56 с.

3. Іванченко О. В. Вади та суперечності політики державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів / О. В. Іванченко // Держава та регіони.